

Kakve gradove želimo? Suvremene transformacije urbanih vizija, praksi i etika (URBAN 2024. - 2027.) www.citymaking.eu

PROJEKTNI TIM

Akademkinja dr.sc. Jasna Čapo, znan. savjetnica u trajnom zvanju, IEF
Dr.sc. Valentina Gulin Zrnić, znan. savjetnica u trajnom zvanju, voditeljica projekta, IEF
Dr.sc. Sanja Đurin, viša znan. suradnica, IEF
Izv. prof.dr.sc. Tihana Rubić, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, FFZG
Mirna Tkalčić Simetić, mag etnologije i antropologije, asistentica - doktorandica

Tijekom druge godine projekta realizirana su planirana terenska istraživanja, kao i dodatna s obzirom na dinamiku projekta. Obavljena su terenska istraživanja u Hvaru (energetska tranzicija, javni prostori, lokalna samouprava, urbane promjene) (Gulin Zrnić, Čapo) i Splitu (Čapo), Novskoj i Kutini (društvene inovacije, urbano poduzetništvo) (Čapo, Gulin Zrnić, Rubić), na Zagrebačkoj gori (aktivnosti slobodnog vremena urbane populacije) (Đurin), u San Diegu (korištenje parkova, upravljanje, korištenje digitalnih alata za mobilizaciju stanovnika u stvaranju mjesta) (Đurin), u Karlovcu i Petrinji (revitalizacija povijesne jezgre, poslijepotresna obnova) (Tkalčić Simetić), Ljubljani (aktivnosti za klimatski neutralne gradove) (Gulin Zrnić, Tkalčić Simetić, Rubić, Đurin) te u mjestima Bratuš i Krvavica pokraj Makarske (potrebe lokalne zajednice u kontekstu prostornog planiranja) (Gulin Zrnić i Tkalčić Simetić). Nastavljena su istraživanja arhivske građe (filmski i medijski materijali) te praćenje aktualnih javnih dokumenata na nacionalnoj i europskoj razini vezanih uz smjernice razvoja gadova, kao i praćenje poslovnih konferencija koje su vezane uz projektne teme (Smart Cities, Meeting G2). Nekoliko tematskih linija istraživanja se dodatno proširilo: uz teme digitalnih tehnologija i slobodnog vremena u urbanom kontekstu, istraživanja su se proširila na edukaciju na otvorenom i ekološko osvještavanje vezano uz klimatske promjene i bioraznolikost; istraživanje migracija profiliralo se znatnije prema povratničkoj populaciji i njihovom nematerijalnom kapitalu kojim utječu na promjenu društvenih praksi i razvoj lokalnih sredina; istraživanja vizija gradova se uz studije dokumenata usmjeravaju prema istraživanju s lokalnim zajednicama u praksama prostornog planiranja. Dio terenskih boravaka odvijao se u različitim suradnjama sa Odjelom za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru (Karlovac), udrugom "Pravo na grad" te civilnom inicijativom "Društvo i prostor" (Bratuš i Krvavica), kao i s bilateralnim projektom *Gradovi i budućnosti: etnološka i kulturnoantropološka istraživanja* (FUTURB) (MZOM 2025-2026) kojega vodi članica projekta dr. sc. Rubić. Uvjet prijave toga projekta je bio da bude vezan uz aktualni projekt URBAN te su se zajednički realizirali studijski posjeti na ZRC SAZU u Ljubljani.

Uz istraživanja se kontinuirano provodi studijski rad koji uključuje: pripreme za terenska istraživanja (sve članice projekta); pisanje doktorske disertacije (Tkalčić Simetić); pripreme za sveučilišna predavanja na projektne teme i metodologiju (kolegij *Urbana antropologija* FFZG, Gulin Zrnić; gostujuća predavanja Gulin Zrnić i Tkalčić Simetić) te za edukativne radionice na sveučilišnoj razini (Gulin Zrnić); profiliranje teme povratničkih migracija u gradove i lokalne sredine (Čapo); rad na prijavama za kompetitivne natječaje (COST, Gulin Zrnić i Švicarsko-hrvatski program suradnje, Gulin Zrnić, Rubić i Tkalčić Simetić); pripreme za izlaganja na znanstvenim konferencijama (Gulin Zrnić, Tkalčić Simetić, Rubić); koncipiranje fakultativnog programa za osnovne škole na temu urbanog zavičaja (Gulin Zrnić); pisanje novog poglavlja i uređivanje za ponovljeno izdanje autorske knjige (Gulin Zrnić); pisanje stručnih tekstova (prikazi, blogovi, kraći tekstovi) na projektne teme (Čapo, Gulin Zrnić); mentoriranje doktorskih studenata (3) te organizacija i održavanje doktorske radionice (Gulin Zrnić); suradnja u pripremi izložbe – dionice iz projektne

građe (Rubić); pisanje znanstvenih članaka te recenzija članaka, knjiga, projekata i ocjena sinopsisa i disertacija (sve članice). Stručna usavršavanja realizirana su kroz webinare na temu komuniciranja znanstvenih rezultata prema različitim publikama (Gulin Zrnić i Rubić) i na temu krizne komunikacije s ranjivom populacijom u katastrofama (Tkalčić Simetić) te kao kraća mobilnost (studijsko-terenski boravak na ZRC SAZU, Tkalčić Simetić). Također, radi uvida u aktualne natječe i edukacije, tijekom godine su višekratno popraćeni webinar i vezani uz program URBACT (Europska komisija) i Obzor Europa (Klaster 2: Kultura, kreativnost i uključivo društvo; New European Bauhaus) (Gulin Zrnić).

U drugoj godini projekta realizirana su tri izlaganja na znanstvenim konferencijama (Gulin Zrnić, Rubić, Tkalčić Simetić), objavljeno je osam znanstvenih i stručnih tekstova (Čapo, Gulin Zrnić, Tkalčić Simetić), uređeno je i dopunjeno reizdanje znanstvene knjige (Gulin Zrnić) (predano na natječaj za sufinanciranje). Disertacija je napisana (Tkalčić Simetić), predana u postupak te pozitivno ocijenjena od strane povjerenstva na Sveučilištu u Zadru, a obrana disertacije održat će se u siječnju 2026. godine.

U svrhu popularizacije znanosti održane su četiri radionice (Gulin Zrnić), dva javna predavanja (Rubić i Tkalčić Simetić), dva medijska intervjua (Gulin Zrnić) te sudjelovanje u dvije promocije knjiga (Rubić, Gulin Zrnić, Tkalčić Simetić) i u pripremi izložbe *Z/zemlja*, u koju su uključeni i uvidi iz projektnih istraživanja (Rubić) te je sklopljen ugovor o suradnji između IEF-a i Etnografskog muzeja u Zagrebu. Suautorica knjiga *Primijenjena antropologija* Tihane Rubić, koja se realizirala u okviru projekta (s suautoricom Marijanom Belaj), nagrađena je godišnjom nagradom Hrvatskog etnološkog društva. Aktivirana je suradnja s civilnim udrugama u razvijanju interdisciplinarnih programa građanske participacije (Gulin Zrnić, Tkalčić Simetić, Rubić).

Članice projekta sudjelovale su u pripremi kolaborativnih prijava na kompetitivne natječe COST (projekt *Resilient town centres and urban regeneration in the digital transition*, nositelj prijave Sveučilište u Lisabonu) (Gulin Zrnić) te natječaj Švicarsko-hrvatskog programa suradnje (projekt PARTICIPARE – *Građanska participacija i prostorno planiranje: razvoj kvalitativnih pristupa, angažman mladih i uključivanje lokalnih zajednica*, nositelj prijave udruga "Pravo na grad") (Gulin Zrnić, Rubić, Tkalčić Simetić).

Održavani su redovni radni projektni sastanci tijekom godine, također i sastanci s kolegama iz ZRC SAZU s kojima razvijamo međunarodnu platformu FUTURUS za istraživanje urbanih budućnosti (ujedno i jedan od posebnih institucijskih ciljeva) – sklopljen je međuprojektni i međuinstitucijski ugovor o suradnji, profiliran je opseg rada i plan aktivnosti za sljedeću godinu. U sklopu razvoja projekta i platforme, razgovaralo se o suradnji s nekoliko mlađih kolega uključenih u obrazovne sustave u inozemstvu te s poduzetničkom tvrtkom koja je zainteresirana za suradnju s humanističkim znanostima u oblikovanju korisnih IT alata. Pripremljena je projektna publikacija – deplijan, a na mrežnoj stranici *citymaking.eu*, kroz koju redovito prezentiramo rad projekta URBAN, dodatno je napravljen redizajn kako bi se pratile i aktivnosti platforme FUTURUS.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Walking ethnographies: cultural anthropological steps along Zagreb streets. *Urban Cultures, Public Space, and Hope*, 16.-18. lipnja 2025., Ljubljana-Rijeka-Cres, organizacija Association of European Schools of Planning (AESOP) + Urbanistički institut Republike Slovenije + udruga Polygon – Centar za kulturna istraživanja i razvoj projekata + Sveučilište u Rijeci DELTALAB – Centar za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam.

Tkalčić Simetić, Mirna. 2025. Unwriting the Post-Earthquake City: A Street Art Intervention, *SIEF: Unwriting*, 3.-6. lipnja 2025., Aberdeen, organizacija SIEF.

Tihana Rubić (s Ivanom Grkešom). An ethnologist's and art photographer's perspective of marginalised social groups in the interwar period: an insight into the photographic work of Milovan Gavazzi and Tošo Dabac, *SIEF: Unwriting*, 3.-6. lipnja 2025., online (Aberdeen), organizacija SIEF.

Znanstveni i stručni radovi

Čapo, Jasna. 2025. Otočne priče: *Susak 1- iseljeničke fešte* (stručni rad, blog)

<https://www.citymaking.eu/rezultati/futures-blog-otocne-price-susak-iseljenicke-feste/>

Čapo, Jasna. 2025. *Otočne priče: Susak 2 - privrženost Amerikanaca otoku* (stručni rad, blog)

<https://www.citymaking.eu/rezultati/futures-blog-otocne-price-susak-privrzenost-amerikanaca-otoku/>

Čapo, Jasna. 2025. *Otočne priče: Susak 3 - iseljeničke i lokalne vizije budućnosti* (stručni rad, blog)

<https://www.citymaking.eu/rezultati/futures-blog-otocne-price-susak-iseljenicke-i-lokalne-vizije-buducnosti/>

Čapo, Jasna. 2025. *Hoću lift, ali mogu li ga imati?* (stručni rad, blog)

<https://www.citymaking.eu/rezultati/futures-blog-gradovi-i-liftovi-vizije-i-stvarnost/>

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Šetnja zagrebačkim trgovima // *Matica : mjesečna revija za hrvatske zajednice u svijetu* 5: str. 54-58 (stručni rad)

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Humanisti u realnom sektoru ili o „čudnim poslovima“ etnologa i kulturnih antropologa // *Republika* (Zagreb), 81: str. 9-10; 92-98 (stručni rad, prikaz)

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Prikaz knjige *Primijenjena antropologija: potencijali i karijere* // *Etnološka tribina : godišnjak Hrvatskog etnološkog društva*, 55 (2025), 48; 215-217 (stručni rad, prikaz)

Tkalčić Simetić, Mirna. 2025. „Čekajući obnovu. Heterokroničnost petrinjskih ruševina.“ U *Potreseni. Znanstvenohumanistički i umjetnički dosezi banijskog potresa*. Renata Jambrešić Kirin, Jelena Marković i Ines Prica, ur. Zagreb: IEF. (izvorni znanstveni rad, A1)

Stručna usavršavanja / Kraća mobilnost

Rubić Tihana i Valentina Gulin Zrnić. *Research Communication for Academics*. Instats, Institute for Statistical and Data Science, Melbourne, voditeljica: Marina Gorzig, webinar, 19. kolovoza 2025.

Tkalčić Simetić, Mirna. How can we reach people with vulnerabilities in disasters?: Crisis Communication and Engagement. Sonar Cities Webinar, 24. studenog 2025.

Tkalčić Simetić, Mirna. Studijsko usavršavanje i kraća mobilnost, ZRC SAZU, Ljubljana 7.-15. prosinca 2025.

Znanstvena primjena i suradnje

Čapo, Jasna. Koncipiranje i prijava autorske izložbe Svjetovi povratnika i useljenika iz hrvatskog iseljenništva (u jednom segmentu se oslanja na teme projekta URBAN) na natječaj Ministarstva demografije i useljenništva (dobivena sredstva za realizaciju izložbe u 2026.)

Gulin Zrnić, Valentina i Saša Poljak Istenič, 2025. Radionica *Kakve gradove želimo?*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (studenti prijediplomskog studija etnologije i kulturne antropologije), Zagreb, 7. ožujka 2025.

Gulin Zrnić, Valentina i Saša Poljak Istenič, 2025. Radionica *Living in a Future City*, Sveučilište u Ljubljani (diplomski i doktorski studenti na programu ERASMUS), Ljubljana, 20. svibnja 2025.

Gulin Zrnić, Valentina i Saša Poljak Istenič. 2025. Radionica *Privatni kutak u javnom prostoru*, Etnografski muzej Zagreb (pozvana suradnja, radionica, djelatnici Muzeja), Zagreb, 10. lipnja 2025.

Gulin Zrnić, Valentina i Saša Poljak Istenič, 2025. Radionica *Future Living in a Future City*, ZRC SAZU Podiplomska šola (doktorski studenti i djelatnici ZRC SAZU), Ljubljana, 17. studenog 2025

Gulin Zrnić, Valentina. Kolegij Urbana antropologija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek etnologija i kulturna antropologija, 30P+30S

Gulin Zrnić, Valentina i Mirna Tkalčić Simetić. Suradnja s nevladinom udrugom Pravo na grad i civilnom inicijativom Društvo i prostor u razvoju modela građanske participacije u prostornom planiranju

Gulin Zrnić, Valentina i Mirna Tkalčić Simetić. Održano predavanje o kulturnoantropološkoj metodologiji za studente antropologije i arhitekture u okviru terenskog istraživanja, Bratuš, 9.10.2025.

Rubić, Tihana. Suradnica u pripremi izložbe „Z/zemlja“ (uključene teme iz projekta URBAN), Etnografski muzej, Zagreb, otvorenje 25. 11. 2025. (izložba će trajati do 26. 3. 2028.)

Tkalčić Simetić, Mirna. Gostujuće sudjelovanje u okviru kolegija Terenske vježbe kojeg vodi Tomislav Augustinčić, održano predavanje o istraživanju grada hodanjem te provedene hodajuće etnografije sa studentima preddiplomskog studija etnologije i antropologije Sveučilišta u Zadru, 9.-12.5.2025.

Popularizacija

Gulin Zrnić, Valentina i Tihana Rubić. 2025. Promocija autorske knjige Marijane Belaj i Tihane Rubić, *Primijenjena antropologija; Potencijali i karijere* (2024), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 6. ožujka 2025.

Tkalčić Simetić, Mirna. 2025. Promocija zbornika *Potreseni* (2025), razgovor, Institut za etnologiju i folkloristiku, 2.prosinca 2025.

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Intervju u emisiji *Kod nas doma*, HRT 1, 19. ožujka 2025. (o temama istraživanja gradova i radionicama lateralnog razmišljanja koje se provode u okviru projekta URBAN)

Gulin Zrnić, Valentina. 2025. Intervju u prilogu Obzor, *Večernji list*, 6. rujna 2025. (o istraživanjima u okviru projekta URBAN te o aktualnim situacijama i vizijama razvoja gradova)

